

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

GINOP 5.3.4-16-2018-00035 számú „Munkabiztonság és a munkaegészségügy komplex fejlesztése az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és a művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatok terén”

Szerzők:
Dr. Bartos Szabolcs, Nagy József

Készült a
„Munkabiztonság és a munkaegészségügy komplex
fejlesztése az adminisztratív és szolgáltatást támogató
tevékenység, és a művészet, szórakoztatás,
szabadidő ágazatok terén”
GINOP-5.3.4-16-2018-00035
projekt keretében

Kiadja: Magyar Iparszövetség (OKISZ)

Nyomdai produkció: Printing Solutions Bt.
Felelős vezető: Szöllősi Ádám
Budapest, 2019

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

**A munkavédelem szerepe,
jelentősége a munkáltató és
munkavállaló szempontjából az
adminisztratív és szolgáltatást
támogató tevékenység, és
művészet, szórakoztatás, szabadidő
ágazatokban dolgozók
állományának körében, a
munkáltatói és a munkavállalói
érdekképviseltek felelőssége,
teendői a munkavédelem terén**

GINOP 5.3.4-16-2018-00035 számú „Munkabiztonság és a
munkaegészségügy komplex fejlesztése az adminisztratív és
szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás,
szabadidő ágazatok terén”

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
2. A munkáltató és a munkavállaló teendői a munkavédelem terén.....	4
3. A munkáltatói és munkavállalói érdekképviseltek felelősségei és teendői a munkavédelem területén	32
4 Kockázatok felmérése	40
5. Kockázatfelmerést segítő kérdések az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében	43
6. Felhasznált irodalom.....	59

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

1. Bevezetés

Kiadványunk célja a munkavédelem szerepének, jelentőségének bemutatása a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében.

Kiadványunk törekszik továbbá a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelősségének, teendőinek ismertetésére a munkavédelem terén.

Kiadványunk célcsoportja ezekből következően elsősorban az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatok dolgozói állománya, valamint az ezekben az ágazatokban tevékenykedő munkáltatói és munkavállalói érdekképviseltek és azok képviselői.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviselések felelőssége, teendői a munkavédelem terén

2. A munkáltató és a munkavállaló teendői a munkavédelem terén

A munkavédelem a szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, törvénykezési, szervezési, intézményi előírások rendszere, és az ezekben meghatározott feladatok, intézkedések gyakorlati végrehajtása. A munkaegészségügyet két szakterületre lehet bontani, ezek a munkahigiéne és a foglalkozás-egészségügy.

A munkáltatónak alapvetően az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzési feltételek megteremtésében, a belső munkavédelmi szabályozási rendszer kialakításában van felelőssége, míg a munkavállalónak alapvetően felelőssége van abban, hogy a meghatározott munkavédelmi szabályozási rendszert betartsa a munkavégzés közben.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Közös a felelőssége a munkáltatónak és a munkavállalónak annyiban, hogy a jogszabályi és belső előírásoknak megfelelő rendszert fenntartsák, illetve azt fejlesszék, munkavállalók esetében együttműködjenek ebben a feladatban a munkáltatókkal.

Az európai gyakorlatban a szabályozások tartalmazzak tételes, egzakt követelményeket (például előírások a munkahelyi hőmérsékletre vonatkozóan, expozíciós határértékek stb.). Másrészt a szabályozások meghatároznak „elvárhatóságokat” is. Például elvárható a munkavállalótól a gondos és odafigyeléssel járó munkavégzés. Azt, hogy mitől válik vagy lesz gondossá egy munkavégzési tevékenység, azt sok esetben nehezen lehet egzakt módon írásba foglalni.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Cél, hogy lehetőség szerint minden lényeges munkavédelmi kérdésre legyen írásos szabályozás. A munkabiztonsági területen például: „Egyéni védőeszközök juttatási rendje, Munkavédelmi szabályzat”. A munkaegészségügy területén például: „Az orvosi vizsgálatok rendje”.

Amennyiben mégis sincsen egy adott munkavédelmi kérdésre írásbeli előírás, akkor a Munkavédelmi törvény (Mvt.) az ilyen esetekre írja elő, hogy ha valamilyen feladat, tevékenység ellátására nincs előírás, akkor a tudományos, műszaki színvonal által elfogadott követelményeket kell a munkáltatónak biztosítania.

A munkavédelmi szabályok hierarchiájában a munkáltató belső szabályozása kiemelkedő fontosságú. Ez a belső szabályozás ugyanolyan kötelező előírás, mint bármely más munkavédelmi szabály. Megszegése tehát éppen olyan következményekkel jár, mintha bármely más

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

munkavédelmi szabály előírásait sértené meg a munkáltató.

A belső szabályozás formáját nem határozza meg az Mvt. A munkáltató belső szabályozása lehet átfogó jellegű, ilyen például a munkavédelmi szabályzat (továbbiakban MVSZ). Lényeges megjegyezni, hogy kötelezően nem írja elő jogszabály, hogy munkavédelmi szabályzatot kell készíteni.

A munkáltató az MVSZ-ben gyűjti össze és rögzíti valamennyi olyan munkáltatói szabályozási elemet, amelyek az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos feltételeit és követelményeit a cég sajátosságai között meghatározzák.

A belső szabályozás lehet olyan szabályozás, amely az egyes szabályozási területeket egymástól elkülönítetten kezeli, a munkáltatónál kialakult belső szabályozási gyakorlatnak, formának megfelelően. Ilyen szabályozási forma lehet például:

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

- az igazgatói utasítás;
- az igazgatói rendelet;
- a belső utasítás;
- olyan utasítás, amelyik a címében viseli a szabályozás témakörét;
- egyéni védőeszköz szabályozás (szabályzat);
- mentési (havaria) terv;
- kockázatértékelési szabályzat;
- stb.

A munkáltató belső szabályozási kötelezettségének megállapításához az alapot az Mvt. adja, amikor is kötelezően meghatározza azokat a szabályozási területeket, amelyeket a munkáltatónak írásban kell elkészítenie és kiadnia, illetve azokat a vizsgálatokat és azok megállapításait, amelyeknek az eredményeit szintén írásban kell rögzíteni.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Az Mvt. előírásai szerint tehát írásban kell a munkáltatónak szabályoznia:

- az egyéni védőeszköz juttatás belső rendjének a kialakítását;
- a mentési tervet;
- a veszélyforrások elleni védelem módjának a meghatározását;
- a munkabalesetek kivizsgálásának rendjét és a szabályait;
- az egységes és átfogó megelőzési stratégiát;
- a munkavédelmi oktatás rendjét;
- a robbanásvédelmi dokumentációt;
- az időszakos ellenőrző felülvizsgálat gyakoriságát és módját;
- a kockázatértékelés eredményeit;
- az üzemeltetés elrendelését;

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

- az időszakos biztonsági felülvizsgálat megállapításait;
- a munkakörnyezeti tényezők (pl. zaj, világítás, légállapotok) eredményeit.

Tudni kell, hogy meghatározott feladatok elvégzése munkabiztonsági, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül, ezért megfelelő szakember felkérése, illetve igénybe vétele kötelező.

A foglalkozás-egészségügyi szolgálat a munkáltató felelősségének érintetlenül hagyásával közreműködik az egészséget nem veszélyeztető munkakörnyezet kialakításában, az egészségkárosodások megelőzésében, a munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített, külön jogszabályok által előírt feladatok ellátásában.

Az Mvt. a munkáltató feladataként rögzíti egy egységes és átfogó megelőzési stratégia kialakításának szükségességét. Ennek az egységes

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviselések felelőssége, teendői a munkavédelem terén

és átfogó stratégiának ki kell terjednie a munkafolyamatra, a technológiára, a munkaszervezésre, a munkafeltételekre, a szociális kapcsolatokra és a munkakörnyezeti tényezők hatására. E stratégia munkabiztonsági és munkaegészségügyi tartalmának kialakítása munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül. Tehát megfelelő végzettséggel rendelkező szakember bevonása szükséges.

A belső szabályozás tartalmi követelményeit számos megközelítésben lehet kialakítani. A gyakorlatban leginkább bevált és elfogadott témacsoportok a következők:

- A munkavédelemmel kapcsolatos feladat- és hatáskörök, a munkáltató különböző szintű vezetői, illetve érdemi ügyintézői esetében, amit gyakran munkavédelmi ügyrendnek neveznek.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

- Személyi feltételek, amelyekhez például a munkaköri alkalmasság elbírálásával kapcsolatos helyi gyakorlat és eljárás, a munkavédelmi oktatás szabályozása és rendjének kialakítása, és az oktatások számonkérési módja tartozik.
- Az egyéni védőeszközök biztosítása, illetve a juttatás belső rendje.
- Az általános, de különösen a helyi szabályok meghatározása, az adott terület munkavégzésével, technológiájával összefüggésben.
- A kötelezően előírt munkavédelmi eljárások (pl. a létesítési eljárás, az üzembe helyezés, a kockázatértékelés, az EK megfelelési tanúsítás kezelése, az időszakos biztonsági felülvizsgálat és a soron kívüli felülvizsgálatok rendje).
- A munkavédelmi ellenőrzés formái, és az ellenőrzésért felelős személyek.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

- A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések vizsgálata (5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról és a 7/1996. (VIII. 28.) NM rendelet a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról), ezek nyilvántartása és jelentési rendje.
- Rendkívüli eljárások, mentési terv, elsősegélynyújtás rendje, karbantartás szabályai.
- Együttműködés a munkavédelmi érdekképvisellel.
- Speciális szabályok, amelyek tartalmazhatnak olyan speciális előírásokat, mint a korlátozás alá eső munkakörök.
- Jegyzőkönyvminták.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviselések felelőssége, teendői a munkavédelem terén

A munkavédelem olyan eszköz a munkáltató kezében, amelynek feladata a munkavállaló életének, egészségének megóvása a munkavégzés során.

Más szóval, a munkavédelem foglalja össze azokat a feladatokat és tevékenységeket, amelyekkel a balesetek, egészségkárosodások megelőzhetők úgy, mint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos technika, technológia alkalmazását, a munkakörnyezet megfelelő kialakítását, az emberi egészség veszélyekkel és ártalmakkal szembeni védelmének a biztosítását.

E széles körű feladat megvalósulását a munkáltatónak folyamatosan ellenőriznie kell.

Az ellenőrzéseknek számos formája és tartalmi eleme lehetséges. A teljesség igénye nélkül néhány alapvető munkáltatói ellenőrzési feladatot a következőkben mutatunk be:

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

A munkavégzés folyamatába épített munkavédelmi szempontú ellenőrzés

Ennél az ellenőrzési formánál a munkáltató olyan belső irányítási rendszert épít fel (ilyen például a MEBIR, a munkahelyi egészségvédelem és biztonság irányítási rendszere), amely biztosítja, hogy a vezetési piramis valamennyi szintjén tevékenykedő, az irányításért és a termék megvalósulásáért felelős vezető napi munkafeladata során kellő mértékben és mélységben ellenőrizze a munkahelyi egészség és biztonság megvalósulásának az irányítása alá tartozó területre vonatkozó szabályait.

Nem elegendő tehát a feladatok meghatározása valamilyen belső szabályozásban, hanem a munkáltató rendszeresen - összefüggésben a kiadott gazdasági feladatok megvalósulásával, attól lehetőleg el nem választva - a gazdasági eredmények mellett folyamatosan figyelemmel kíséri

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

és értékeli a munkabiztonsági és a munkaegészségügyi helyzetet.

Folyamatos munkahelyi ellenőrzés

Ennél az ellenőrzési formánál a munkáltató a gazdasági feladatának megvalósítása közben szükséges ellenőrzéseket nem választja el egymástól, azokat egymásra épülve végzi. Ilyen módon állandóan kellő információkkal rendelkezik arról, hogy egy-egy munkaterületen milyenek a gazdasági teljesítmények, hogyan alakul a termék minősége és ezzel együtt a munkahelyi biztonság és az egészség helyzete.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Időszakos munkahelyi ellenőrzés

Ennél az ellenőrzési formánál a munkáltató meghatározza, hogy meghatározott időközönként (pl. havonta) az érintett felelős vezetőkkel együtt valamennyi munkahelyen kimondottan munkabiztonsági és munkaegészségügyi célú ellenőrzést végez. Ennek keretében tekintik át a követelmények megvalósulását.

A bejárást követően jegyzőkönyvben vagy egyéb, a cégnél kialakult formában rögzítik a megállapításokat, meghatározzák a megelőzés érdekében teendő feladatokat és ezek megvalósításáért felelős személyeket.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Időszakos biztonsági felülvizsgálat

Az időszakos biztonsági felülvizsgálat célja, hogy segítségével és alkalmazásával a munkáltató megelőzze a meghibásodásokból keletkező kockázatok kialakulását.

Az Mvt. követelményei szerint azokat a munkaeszközöket és technológiákat, amelyek veszélyesek, illetve amelyekre tételes jogszabályok felülvizsgálati kötelezettséget írnak elő, meghatározott gyakorisággal és megfelelő képzettségű szakember bevonásával időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vetni.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

A munkavállalók munkavégzési alkalmasságának rendszeres, illetve szűrőpróba szerinti ellenőrzése

Ahhoz, hogy a munkát biztonságosan el lehessen végezni, nemcsak megfelelő biztonságú munkaeszközöket kell biztosítani, nemcsak a munkakörülményeket kell megfelelően kialakítani, hanem magának a munkát végző személynek is alkalmasnak kell lennie a feladat ellátására. A munkavállaló csak akkor végezhet munkát, ha kipihent, gyógyszer, ital, illetve kábítószer hatása alatt nem áll, és a munkakör ellátásához meghatározott munkaköri egészségi alkalmassággal rendelkezik. Ennek ellenőrzési módját a munkáltatónak szabályoznia kell.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Soron kívüli ellenőrzés, illetve vizsgálat

Az Mvt. követelményei szerint ezt az ellenőrzést abban az esetben kell végezni, ha a munkahely, az egyéni védőeszköz, a munkaeszköz, a technológia a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállalók egészségét és biztonságát vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be. Ilyenkor a munkáltató feladata a soron kívüli vizsgálat elvégzésének elrendelése és a munkabiztonsági, szükség esetén a munkaegészségügyi szaktevékenység ellátására jogosult személy - munkaegészségügy esetében: foglalkozás-orvostan (üzemorvostan), munkahigiéne, közegészség-tan-járványtan, megelőző orvostan és népegészség-tan) - bevonásával az ok-okozati összefüggések meghatározása és intézkedés a megszüntetésre.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Az előzőekben bemutatott azokat az ellenőrzési formákat, amelyek leginkább beváltak a gyakorlatban.

A következőkben tekintsük át azokat a legfontosabb területeket, amelyekre az ellenőrzéseket minden esetben ki kell terjeszteni:

- Az üzembe helyezést megelőző vizsgálatok.
- Munkaeszközök állapota és munkavédelmi felszereltsége.
- Munkaszervezési feltételek.
- A munkavégzés összehangolása.
- Személyi feltételek (pl.: a munkaköri orvosi vizsgálatok, az előírt szakképzettségek és képesítések).
- Munkavállaló munkára képes állapota.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

- Az egyéni védőeszköz biztosítása és használata (megfelelőségi tanúsítvány, nyilvántartás, használati utasítás, oktatás).
- Munkavégzési- és technológiai szabályok betartása.
- A veszélyes munkaeszköz és technológia újraindítása.
- Veszélyes munkaeszköz áttelepítése.
- A nem veszélyes munkaeszköz ellenőrző felülvizsgálata.
- A nem veszélyes munkaeszköz időszakos ellenőrző felülvizsgálata.
- Az ismételt használatba vétel.
- A soron kívüli ellenőrzések.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

A munkáltatónál az ellenőrzéseket úgy kell megszervezni, hogy azok az irányítási menedzsment különböző szintjein tevékenykedőknek egyformán a feladata legyen, azonban az ellenőrzés kinek-kinek az irányítási szintjén történjen, mert ezzel biztosítható a munkafolyamatok áttekintése.

Ezen túlmenően célszerű ellenőrzési módszer a vezetői beszámoltatás rendszeres végzése, amelynek ki kell terjednie a területet irányító vezető munkabiztonsági tevékenységére is. Rendkívüli beszámoltatás akkor indokolt, ha a munkavédelmi helyzet nagymértékben romlik, és például az ellenőrző munkavédelmi hatóság hiányosságokat tárt fel.

A termelő tevékenységnél a közvetlen munkairányítók (a műszakvezetők, a csoportvezetők, az adminisztratív munkánál az osztályvezetők, az irodavezetők) napi munkájának elválaszthatatlan részét kell hogy képezze az egészséget nem

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

veszélyeztető és biztonságos munkavégzés körülményeinek ellenőrzése.

Feladatuk a munkavégzési szabályok betartásának, az egyéni védőeszközök viselésének, a technológiai előírások betartásának, stb. részletes ellenőrzése.

Végül meg kell említeni a munkabiztonsági és a munkaegészségügyi szakemberek ellenőrzési feladatát, amelynek célja a munkát végzők rendszeres, folyamatos ellenőrzése, kinek - kinek a maga szakterületén.

A munkáltató felelőssége munkavédelmi a tájékoztatás és oktatás megtartása is.

Az Mvt. munkahelyi egészségre és biztonságra vonatkozó szabályozása abból indul ki, hogy a munkáltató és a munkavállaló között érdekegyezőség alakul ki arra vonatkozóan, hogy a biztonságos termelés működtetése és e folyamat fenntartása mindkettőjük érdeke.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

A munkáltató alapvető érdeke a megfelelő üzemmenet, ami megfelelő gazdasági eredményt eredményez, ami biztosítja a munkahelyek fennmaradását, megtartását. A munkavállaló érdeke is azonos, hiszen a nagyobb bevételből nagyobb összeg kerülhet a bérfejlesztésre, a szociális juttatásra. Ez az érdekazonosság feltételezi azt, hogy a munkáltató és a munkavállalók kölcsönösen tájékoztatják egymást azokról a kérdésekről, amelyek a hatékony üzemeltetés körülményeit segítik és e tájékoztatáson, illetve információ átadáson alapuló együttműködés mindkét fél részére biztosítja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges kétoldalú ismeretek maradéktalan áramlását.

Az Mvt. rögzíti azt a munkavállalói elemi jogot, hogy megismerhesse a munkavégzésére vonatkozó összes lényeges információt, különösen a veszélyekkel, ártalmakkal, az azok elleni védelem módjaival foglalkozókat.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

A munkavédelem, mint a hatékony megelőzés gyakorlata, a munkavégzéssel kapcsolatos munkáltatói kötelezettségek között kiemelt jelentőséget tulajdonít:

- a tájékoztatásnak;
- az információ átadásnak;
- az oktatásnak.

Az Mvt. a munkáltató tájékoztatási kötelezettségével kapcsolatosan előírja a munkavállalók megfelelő utasításokkal történő ellátását, illetve a szükséges utasítások és tájékoztatások munkavállalók részére kellő időben történő megadását, a következőkben felsoroltak ismertetését:

- A munkavégzés szabályait, az ehhez kapcsolódó utasításokat.
- A veszélyes munkafolyamatoknál és technológiáknál a veszélyek megelőzése,

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviselések felelőssége, teendői a munkavédelem terén

illetve károsító hatásuk csökkentése érdekében a veszélyforrásokat és az ellenük való védekezés módját, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit.

- A veszélyforrások ellen védelmet nyújtó egyéni védőeszközök védelmi képességét, biztonságos használatát.
- A munkaeszközök műszaki dokumentációjában foglaltakat.
- A veszélyt jelző, tiltó és tájékoztató feliratokat.
- A különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalók esetén, ha azonos munkahelyen egy időben végeznek munkát, a munkavégzés összehangolására tett intézkedéseket.
- A mentési tervet.
- A kockázatértékelés eredményeit.
- A munkavédelmi intézkedések tapasztalatait.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviselések felelőssége, teendői a munkavédelem terén

- A munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések kivizsgálásának eredményeit.
- A munkavédelmi hatóság ellenőrzésének megállapításait.

Az információközlés és tájékoztatás formáját a jogszabályok nem rögzítik. Ezek történhetnek:

- rövid munkamegbeszéléseken;
- munkaértekezleteken;
- munkavédelmi oktatáson.

Bármelyik módszert választja a munkáltató, figyelembe kell vennie és biztosítani kell a tájékoztatás megtörténtének dokumentálását azokban az esetekben, amikor ezt a vonatkozó jogszabály tételes követelményként rögzíti. Célszerű a munkáltatónak azt is mérlegelni, hogy a nem

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

kötelező esetben történjen-e meg a tájékoztatás dokumentálása.

Az Mvt. nem tesz élesen elválasztható különbséget a tájékoztatásra, az informálásra vonatkozó tartalmi követelmények és a munkavédelmi oktatás tájékoztatásának tartalma között. A tájékoztatás tartalmi elemei azok az információk, amelyek egyrészt a munkáltató - munkavállaló közötti gazdasági-társadalmi együttműködését, a termelés fejlesztését, az új piacok megszerzését segítik, másrészt a munkavállalók termelést, technológiát, munkavédelmet fejlesztő javaslataik.

A munkavédelmi oktatás keretébe azok az információk tartoznak, amelyek a munkavállaló üzemen belüli munkatevékenységére és ennek biztonsági kérdéseire vonatkoznak. A munkahelyi biztonságot és egészséget érintő jogszabályok közül számos tételesen rögzíti, melyek az adott témakörrel összefüggésben álló tájékoztató és információs

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

elemek, illetve melyek azok, amelyek ismeretanyagának átadása az oktatás témája.

A munkáltató felelős a kockázatértékelés elvégzéséért.

Az Európai Unióban és így Magyarországon is, a munkavállalók munkahelyi egészségét és biztonságát a kockázatok értékelésén és kezelésén alapuló megközelítés segítségével védik. A hatékony munkahelyi kockázatértékelés elvégzése érdekében az összes érintettnek meg kell értenie:

- a jogi kereteket;
- a fogalmakat;
- a kockázatok értékelésének a folyamatát;
- a folyamatban részt vevő fő szereplők kockázatértékelésben betöltött szerepét.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

A technikai színvonal jelenlegi fokán csak a műszaki megelőzés eszközeivel, a kollektív műszaki védelem alkalmazásával, mint elsődleges védelmi intézkedésekkel, biztonságosan nem lehetséges a kockázat kiküszöbölése (pl. zárt technológia alkalmazása). Ilyenkor a kockázatok egészséget nem veszélyeztető szintűre csökkentése érdekében a munkáltató a munkavállalókat a hatásokkal szembeni védelem biztosítása érdekében egyéni védőeszközzel köteles ellátni, amelyek az alkalmazott szervezési intézkedéssel együttesen szolgálják a megelőzést.

A munkáltató felelőssége az egyéni védőeszköz biztosítása, a munkavállalók felelőssége, azok rendeltetésszerű használata.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviselések felelőssége, teendői a munkavédelem terén

3. A munkáltatói és munkavállalói érdekképviselések felelősségei és teendői a munkavédelem területén

A Munka Törvénykönyve többek között az alábbiakat mondja ki: A szakszervezet joga, hogy a munkavállalókat (valamennyit) anyagi, szociális és kulturális, valamint élet és munkakörülményeiket érintő jogaikról és kötelezettségeikről tájékoztassa, továbbá a munkaügyi kapcsolatokat és a munkaviszonyt érintő körben tagjait a munkáltatóval szemben, illetőleg az állami szervek előtt képviselje.

A szakszervezet jogosult a tagját - meghatalmazás alapján -, annak élet és munkakörülményeit érintő kérdésekben bíróság, más hatóság, illetve egyéb szervek előtt képviselni.

A szakszervezet a munkáltatótól minden olyan kérdésben tájékoztatást kérhet, amely a munkavállalók munkaviszonnyal összefüggő

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

gazdasági és szociális érdekeivel kapcsolatos. A munkáltató ezt a tájékoztatást és intézkedésének indokolását nem tagadhatja meg. A szakszervezet ezen túlmenően jogosult a munkáltatói intézkedéssel (döntéssel) kapcsolatos álláspontját, véleményét a munkáltatóval közölni, továbbá ezzel összefüggésben konzultációt kezdeményezni.

A szakszervezet jogosult ellenőrizni a munkakörülményekre vonatkozó szabályok megtartását. Ennek keretében a munkaviszonyra vonatkozó szabályok végrehajtásáról az érintett szervtől tájékoztatást kérhet és a szükséges felvilágosítást, adatot rendelkezésére kell bocsátani.

A szakszervezet az ellenőrzés során észlelt hibákra és mulasztásokra a végrehajtásért felelős szervek figyelmét felhívhatja, és ha azok a szükséges intézkedéseket kellő időben nem teszik meg, megfelelő eljárást kezdeményezhet. Ennek eredményéről az eljárást lefolytató szerv a szakszervezetet tájékoztatni köteles.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Mind a munkáltatói, mind a munkavállalói érdekképviseltek fő felelőssége és teendője a munkavédelemmel kapcsolatban az érzékenyítés, tudatosítás.

Mind a munkáltatók, mind pedig a munkavállalók felé egyértelműen kommunikálni szükséges, hogy a munkavédelem előírásainak betartása elemi érdeke mindkét félnek. Ez az elemi érdeke pedig szorosan kapcsolható a konkrét, számszerűsíthető, pénzben kifejezhető gazdasági érdekekhez.

Munkavédelmi kérdések ugyanaz a munkáltatói és a munkavállalói érdek is, még akkor is, ha ezt sem a munkáltatók nem látják be minden esetben, sem a munkavállalók nem veszik minden esetben komolyan a munkavédelmi előírások betartását, például az egyéni védőeszközök használata területén. Érthetetlen például annak a raktári munkásnak az esete, aki tornacipőben végzi az anyagmozgatási feladatait, miközben a szekrényében áll az új

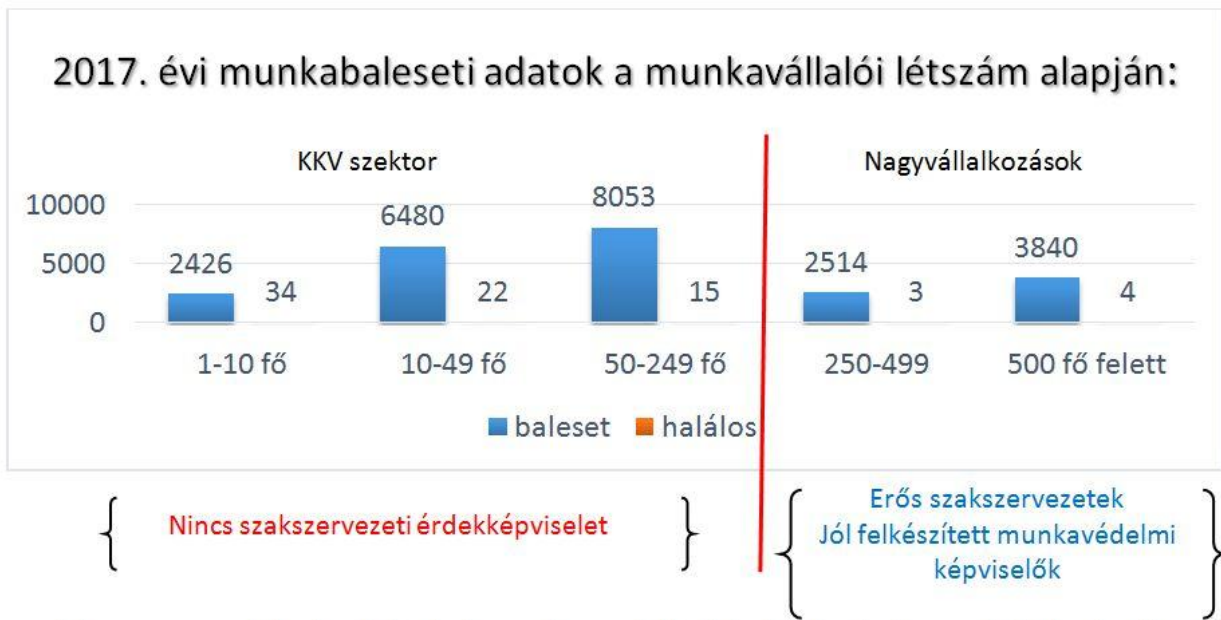
A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

munkavédelmi bakancsa és lehetne sorolni a meghökkentő példákat.

A munkáltatói érdekképviselteknek pedig még jobban és eredményesebben szükséges tudatosítaniuk a munkáltatók körében, hogy a munkavédelem nem szociális, jóléti kérdés!

Sajnos a munkabalesetek számait vizsgálva azt kell mondani, hogy munkabalesetek száma minden évben tovább nő. A halálos munkabalesetek kis mértékben ugyan, de csökkentek, de számuk továbbra is elfogadhatatlanul magas! (lásd az illetékes minisztérium által minden évben közzé tett statisztikai adatokat.).

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelősége, teendői a munkavédelem terén

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

A foglalkozási megbetegedések esetében nemzetgazdasági ágazatonként vizsgálva a legtöbb foglalkozási megbetegedés gyanús eset - az összes bejelentett eset — a feldolgozóipar területéről érkezett. A humán-egészségügyi, és szociális ágazatból a bejelentések 27,7%-a érkezett, mely néhány tömeges fertőzés bejelentéséből adódott. Ebből az ágazatból évről évre nő a bejelentések aránya.

Kóroki tényezők szerint vizsgálva a legtöbb bejelentés biológiai kóroki tényezők által okozott foglalkozási megbetegedések gyanúja miatt történt (45,6%), ezt követték a kémiai kóroki tényezők (az összes eset 28,8%-a), és a nem optimális igénybevétel, pszichoszociális ergonómiai tényezők miatt tett bejelentések. Az összes bejelentés 10,3% történt fizikai kóroki tényezők miatt. A biológiai kóroki tényezők aránya évről évre nő az összes bejelentett eseten belül.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

A Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Igazgatóság 2017-ben 230 foglalkozási megbetegedést (mérgezést) vett nyilvántartásba, kevesebbet, mint az előző évben (245). A 2016. évhez képest a regisztrált fokozott expozíciós esetek száma csökkent 60-ról 43-ra.

A munkavédelmi ellenőrök minden évben egyre kevesebb munkáltatóhoz jutnak el és valószínűleg a közeljövőben sem lesznek képesek arra, hogy minden vállalkozást munkavédelmi ellenőrzés alá vonjanak.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez fűződő munkavállalói jogok kollektív képvisellete napjainkban központi jelentőséggel bír. Ezért a munkavédelmi képviselők szerepének fontosságát továbbra is hangsúlyozni kell. A munkáltatói érdekképviselteknek pedig a munkáltatók felé kell érzékenyíteni, hogy a munkavédelmi képviselők, amennyiben szakszerűen

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

végzik el feladatukat, akkor tulajdonképpen munkáltatói érdeket is képviselnek.

A gyenge anyagi helyzetben lévő kisvállalkozások esetében – ahol nincs, vagy csak korlátozottan van jelen a munkavállalók szakszervezeti képviselte – a munkáltatók gyakran látszólag ellenérdekeltek a munkavédelmi célú ráfordítások növelésében, a munkakörülmények javításában. A munkáltatóknak és érdekképviselteiknek föl kell ismerniük, hogy ez az ellenérdekeltség ténylegesen csak látszólagos.

Végső soron a munkavédelem területén azonos az érdeke a munkáltatóknak és a munkavállalóknak is.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

4 Kockázatok felmérése

A munkáltatóknak és a munkavállalóknak, valamint érdekképviseleti szervezeteiknek együtt kell működniük a munkahelyeken a kockázatok felmérésében.

A kockázatértékelés folyamata nem más, mint gondos és szakszerű áttekintése annak, hogy az adott munkahelyen

- mi károsíthatja, mi veszélyeztetheti a munkavállalókat;
- milyen megelőző intézkedések szükségesek ahhoz, hogy meg lehessen előzni a munkabaleseteket, a foglalkozási megbetegedéseket.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Az esetek legnagyobb részében a kockázatértékelés folyamata a hatályos munkavédelmi követelmények szisztematikus ellenőrzését jelenti, amelyben az eszköz a széles körű munkavédelmi ismeret és a józan ész.

A kockázatértékelés folyamata a munkavégzés körülményeinek, a munkakörnyezet kialakításának olyan elemző módon történő áttekintése, amely keretében a kockázatértékelést végző sorra veszi azokat a lehetőségeket, amelyek a munkavégzéssel összefüggésben valamilyen formában a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztethetik, sérülést vagy egészségkárosodást okozhatnak.

A kockázatértékelésnél ahol és amennyiben csak lehetséges nemcsak minőségi, hanem mennyiségi (adatok) értékelésre is törekedni szükséges!

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

E hatások kellő időben történő felismerése segíti a munkáltatót annak meghatározásában, hogy melyek azok a munkaterületek, illetőleg munkakörülmények, ahol a megelőzés érdekében a szükséges intézkedéseket meg kell tennie függetlenül attól, hogy van-e arra tételes jogszabályi kötelezettsége vagy sem.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

5. Kockázatfelmérést segítő kérdések az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében

A következőkben ismertetett kérdések természetesen nem teljes körűek, inkább iránymutatásul szolgálnak, hogy milyen típusú kérdéseket lehet, célszerű feltenni a munkahelyi kockázatok felmérésekor.

Számos további kérdés is feltehető még, különösen a helyi sajátosságok ismeretére támaszkodva!

A munkavállaló életkora

18-35	☐
36-45	☐
46-58	☐
59-65	☐
66-74	☐

Milyen munkát végez Ön

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Ülő munkát

☐

Álló munkát

☐

Ha ülő munkát végez, milyen jellegű tevékenység az?

Irodai jellegű tevékenységhez

☐

Termék előállítás jellegű tevékenységhez

☐

Ha álló munkát végez, milyen jellegű tevékenység az? (több válasz lehetséges)

Tartós álló munka

☐

Állás-ülés váltakozva

☐

Nehéz/nagyméretű terhek emelése

☐

Veszélyes (éles, forró stb.) tárgy emelése

☐

Téher emelése a testtől eltartva

☐

Kényszerített tartás (guggolás, térdepelés, előre, oldalra hajlás stb.) huzamosabb ideig

☐

Függőleges emeléskor, 1 m-nél magasabbra kell emelni a tárgyakat

☐

A felemelt tárgyat 1 percnél hosszabban kell tartani

☐

A tárgyak tolása/húzása 30 másodpercnél hosszabb ideig tart

☐

A tárgyak emelése súlypont eltolódás mellett

☐

Nehezen megfogható tárgyak emelése

☐

Csúszás- és botlás veszély (egyenlőtlen, csúszós felszín)

☐

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Időkényszer alatt végzett munka	☐
Gyakran ismételt monoton mozdulatok huzamosabb ideig	☐
Kézi vezérlésű gépen dolgozik	☐
Automatizált rendszerek irányítása	☐
Féloldali megterhelés folyamatosan	☐
A vállra és felső végtagokra nehezedő nyomás	☐
Az utóbbi 3 évben, kezelték-e Önt az alábbi megbetegedésben? (több válasz is lehetséges)	
Depresszió, szorongás, alvászavar	☐
Magas vérnyomás	☐
Koszorúér betegségek	☐
Agyi keringési betegségek (stroke)	☐
Cukorbetegség	☐
Emésztőszervi megbetegedések (reflux oesophagitis, gyomorfekély stb.)	☐
Mozgásszervi betegségek (gerincbetegség, nyaki izomfájdalom, stb.)	☐
Az elmúlt 2 évben, volt-e táppénzen a fenti betegségek bármelyikével?	
Igen	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
7 nap alatt	7-14 nap
15-21 nap	21-30 nap
30 nap felett	

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Nem	☐
Részt vesz-e munkaköri alkalmassági vizsgálaton?	
Évente	☐
Ritkábban	☐
Nem	☐
A munkáltató biztosít-e munkahelyi egészségfejlesztést, ha igen, mit? (több válasz is lehetséges)	
Fizikai aktivitás	☐
Stresszkezelés	☐
Táplálkozás	☐
Dohányzásról, túlzott alkoholfogyasztásról leszoktató programok	☐
Oktatás	☐

Személyi, tárgyi feltételekre vonatkozó kérdések:

Belépéskor kapott-e munkavédelmi oktatást?
Mikor volt utoljára ismétlődő munkavédelmi oktatáson?
Ismeri a munkájára vonatkozó munkahelyi kockázatértékelés megállapításait?
Tudomása van bármilyen mentődobozról, elsősegély felszerelésről itt a munkahelyén?

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Tudja-e pontosan hol van elhelyezve az elsősegélynyújtó felszerelés?

Van képzett elsősegély-nyújtó a munkahelyen?

Tudja, hogy ki ez a személy?

Miképpen értékeli, hogy elegendő-e az Ön számára fizikailag rendelkezésre álló mozgástér az Ön munkahelyén?

Megvilágításra vonatkozó kérdések:

Miképpen értékeli, hogy mennyire biztosított természetes fény az Ön munkahelyén?

Van-e a munkahelyén általános megvilágítás?

Ön szerint elegendő a fény a munkavégzéshez?

Van-e konkrétan a munkahelyére irányuló (helyi) megvilágítás?

A helyi világítás szabályozható és állítható fényerősségű?

A helyi világítás szabályozható és állítható helyzetű?

Van tárgyról érkező visszaverődő zavaró fény?

Zajra vonatkozó kérdések

Gyakran előfordul-e zavaró mértékű zaj a munkahelyén?

Egyéni zajvédő eszköz biztosított-e az Ön számára?

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Klimatizálásra vonatkozó kérdések

Biztosítva van-e a friss levegő utánpótlás a munkahelyén?

Van rendszeres, állandó, zavaró huzat a munkahelyén?

Megfelelő-e Ön szerint a hőmérséklet a munkahelyén?

Kémiai kockázatokra vonatkozó kérdések:

Munkájával kapcsolatban használ-e vegyi anyagokat?

Az Ön által használt vegyi anyagoknak van-e biztonsági adatlapja?

Tudja, hogy hol található a biztonsági adatlap?

Ismeri a biztonsági adatlap tartalmát?

Pszichoszociális és pszichés terhelésekre vonatkozó kérdések:

Munkája folyamatosan nagy figyelmet igényel?

Nagy felelősséggel jár a munkája?

Teljesíthetőek-e az elvárások?

Rutinszerű, monoton a munkája?

Nagy stresszt okoz a munkája?

Elismerik a munkáját?

Jó a viszonya a kollégáival?

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Jellemzők-e a konfliktusok a kollégáival?

Problémák esetén kap segítséget kollégáitól, vagy vezetőitől?

Szokott-e gyakran túlórázni?

Gyakran dolgozik a családjától távol (más településen)?

Elégedett jelenlegi munkakörnyezetével?

**Számítógép előtt töltött munkaidőre vonatkozó
kérdések:**

Naponta 6 óránál több időt dolgozik képernyő előtt?

Biztosított-e óránként legalább 10 perces szünet?

Ön tart-e óránként 10 perc szünetet, amit nem monitor előtt tölt el?

**Miképpen értékeli a következő, a számítógépes
monitorra vonatkozó szempontokat?**

A megjelenő kép villódzik / vibrál?

A fényerő könnyen beállítható?

A kontraszt könnyen beállítható?

A felülete tükröződik, visszaveri a fényt?

Forgatható-e a monitor?

Dönthető-e a monitor?

Állítható-e a monitor magassága?

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Miképpen értékeli a következő, a billentyűzetre vonatkozó szempontokat?

Dönthető-e?

Monitortól különálló-e?

Visszaveri-e a fényt?

Az összes jel olvasható-e és értelmezhető-e?

A kezek alátámasztása lehetséges-e?

Miképpen értékeli a következő, a munkaasztalra / munkaterületre vonatkozó szempontokat?

Kényelmes-e a magassága?

Magassága állítható-e?

Visszaveri-e a fényt?

Szabadon elrendezhetőek az eszközök és a dokumentumok?

Biztosított laptartó?

A laptartó állítható és kényelmes olvashatóságot biztosít?

Bevonták Önt a munkahely kialakításába, átalakításába

Miképpen értékeli a következő, a munkaszékre vonatkozó szempontokat?

Stabil?

Könnyen mozgatható?

Van karfája?

Ha nincs, igényelne?

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

Van lábtartója?

Ha nincs, igényelne lábtartót?

A szék magassága állítható?

A támla magassága állítható?

A támla dönthető?

Példa művelet specifikus veszélyekre vonatkozó kérdésekre

1. Az esztergályozási művelet során a forgácsolási, technológiai paraméterek (fordulatszám, előtolási sebesség, fogásmélység) maradéktalan betartása mennyire valósul meg munkavégzés közben?

2. A forgács kiszámíthatatlan mozgásának elkerülése érdekében a forgács folyamatos elvezetése, eltávolítása mennyire valósul meg a munkavégzése közben?

3. A keletkező forgács folyamatos tárolásának biztosítása mennyire valósul meg a munkavégzése közben?

4. A forgó munkadaraboknál fennáll az felcsavarás, elkapás veszélye. Előfordult-e már, hogy forgó munkadarabnál kézi megmunkálást, - pl. csiszolópapírral történő polírozást – vagy

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

mérőeszközzel mérést végzett, vagy forgácsot távolított el?

5. Tárolnak-e az eszterga bármely részén anyagot, munkaeszközt, mérőeszközt?

6. Élezetlen, kopott élű szerszámmal kellett-e már munkát végeznie?

7. Rendelkezésre áll-e alakos munkadarabok befogásához megfelelő befogó eszköz?

8. A pattogzó forgács ellen rendelkezésre áll-e és a használ-e munkavégzés közben állítható, átlátható védőplexit, olyat, amely a teljes megmunkálási tartományt fedi:

9. Milyen mértékben valósul meg a következő veszélycsökkentő előírás: a munkaasztal teljes tartományát veszélyes térnek kell tekinteni, e terület teljes tartományának akadálytól mentesnek kell lenni?

10. Milyen mértékben valósul meg a következő veszélycsökkentő előírás: a vízszintes marógépeken és a legfeljebb 2,5 m méter magas függőleges marógépeken a főorsó hátsó végét (szerszámrögzítő csavar kiálló részével együtt), valamint az orsócsapágyon túlnyúló marótüske végét takaró védőburkolattal kell ellátni.

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

11. Köszörülés során a köszörűkorongból a technológiai folyamat során szemcse kirepülés a munkatérbe folyamatos. A szemsérülések megakadályozása végett mennyire valósul meg a technológiai paraméterek előírásokat kielégítő folyamatos betartása?

12. Köszörülés során rendelkezésre áll-e kollektív védelemként átlátható, törés esetén szilánkmentes védőernyő alkalmazását, amely a teljes veszélyes teret fedi?

13. Ha a 12. pontban leírt kollektív védelem nem biztosítható, akkor a teljes technológiai folyamat ideje alatt oldalvédelemmel ellátott védőszemüveg viselése kötelező. Rendelkezésre áll-e ebben az esetben ilyen védőszemüveg?

14. Mindig használja a 13. pontban leírt védőszemüveget?

15. Működik-e a munkavégzés helyszínén minden esetben a porképződés ellen hatékony elszívó berendezés?

16. Csúcsnélküli köszörülésnél a kézsérülés kizárása végett törekedni kell a gépi adagolás alkalmazására. Rendelkezésre áll-e minden esetben gépi adagolás?

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseletek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

17. Végeztek-e a köszörűköveken felszerelés előtt repedés vizsgálatot hangpróbával: nem fémes eszközzel, pl. fakalapáccsal könnyedén, többször, több helyen meg kell ütügetni, az így érzékelhető hangnak- repedésmentes korongnál- tisztának, fémes hangzásúnak kell lenni?

18. A felszerelést követően végeztek-e próbapörgetést a köszörűgépen: a szerszámot ki kell egyensúlyozni az erre alkalmas szabályzó szerszámmal, ezzel megakadályozhatók a kiegyensúlyozás miatti rezgések és a kőrobbanások?

19. A fémes felfogó tárcsák közé az előírt puha anyagot kell alkalmazni, ellenkező esetben káros feszültségek alakulhatnak ki, ami kőrobbanást idézhet elő. Megvalósul-e ez a követelmény?

20. Alkalmaznak-e nyomatékkulcsot a felfogáskor alkalmazott szorítóerő laza, illetve túlzott meghúzásának elkerülése érdekében, a kőre a gyártó által előírt nyomatékkal?

21. A köszörűköveket az erre a célra kialakított polcrendszeren tárolják-e?

22. A köszörűkövek tárolására alkalmazott polcrendszer, tároló állvány hátsó része is burkolt-e?

23. A daraboló korongokat a lapján tárolják-e?

24. Megvalósul-e a korongok tárolása során, hogy a tárolt korongok nem állhatnak ki az állványból?

25. Megvalósul-e a korongok tárolása során, hogy a kisméretű sima köszörűkorongok élükön legyenek tároltak?

26. Megvalósul-e a korongok tárolása során, hogy a fazék alakú korongok: éleinken takart módon tárolandóak?

27. Megvalósul-e a korongok tárolása során, hogy a fazék alakú korongok: éleinken takart módon tárolandóak?

28. Megvalósul-e a korongok tárolása során, hogy a kerámia kötéstípusú, tányér alakú korongok: palást felületén tároltak?

29. Megvalósul-e a korongok tárolása során, hogy gyűrű alakú korongok egymáson elhelyezve, hullámpapír között tároltak?

30. Megvalósul-e a korongok tárolása során, hogy a nagyméretű köszörűkorongok polcrendszerbe épített rekeszekben tároltak?

31. Megvalósul-e a korongok tárolása során, hogy a kisméretű, mélyített köszörűkorongok függőlegesen egymáshoz illeszkedően tároltak?

32. Megvalósul-e a korongok tárolása során, hogy a gumi kötéstípusú, tányér alakú korongok enyhe dőlésszöggel, függőlegesen tároltak?

33. Megvalósul-e a korongok tárolása során, hogy a daraboló,-élezett, továbbá 100 mm- nél keskenyebbet lapon, üvegszövet erősítésűt, továbbá süllyesztett agyú daraboló vagy tisztító korongot élén, eldőlés ellen biztosítva tárolnak?

34. Közepes méretű sima vagy mélyített korongot élén függőlegesen, eldőlés ellen biztosítva tárolnak-e?

35. Megvalósul-e a következő előírás a munkahelyén: Az asztali és az állványos köszörűk esetében a kő kopásához igazodó módon kell a tárgytartó asztalok utánállításait elvégezni, a megengedett hézag a kő homlok felülete és a tárgytartó asztal között 3 mm- nél nagyobb nem lehet. Ezen gépeken, tengelyvégeket is alakos, rögzített védőburkolatokkal kell ellátni, ha a kő védőburkolata ezeket nem fedi be?

36. Fúrógépek használata során mindig megfelelően élezett-e a szerszám?

37. Fúrógépek használata során alkalmaznak-e hűtőfolyadékot?

38. A fúrási művelet során képződő forgácsot folyamatosan és biztonságosan eltávolítják-e?

39. Betartják-e munkavégzés közben a következő szabályt: a fúrógép lekapcsolását csak a fúrási művelet befejezése után szabad elvégezni, amikor már a fúró teljes terjedelmével eltávolodott a fúrt anyagból, kivétel vészleállítás?

40. A tokmánykulcs esetében a biztonság végett rugós kulcs alkalmaznak-e?

41. A munkadarabokat mindig biztonságosan rögzítik-e fúrás előtt?

42. Előfordul-e, hogy kézben tartott munkadarabot fúr ki?

43. Gyalugépek használata esetén mindig az előírásoknak megfelelően állítják-e be a löketet?

44. Haránt és hosszgyalulásnál ügyelnek-e a kos és a környezete közötti megfelelő távolságra?

45. Előfordult-e már késztörés a kés túlterhelése a fogás mélységgel következtében?

46. Előfordult-e már késztörés a késszár nem megfelelően van befogva, vagy kialakításának nem megfelelő volta következtében?

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

47. Gyalulás művelete közben mindig megfelelően rögzített-e a munkadarab?

48. Minden berendezés el van-e látva vészkipcsolóval?

49. Működőképes-e a vészkipcsoló minden berendezés esetében?

50. Minden berendezésen megtalálhatóak-e a gyártó által elhelyezett figyelmeztető jelek, feliratok, amik a fennmaradó kockázatokra utalnak, folyamatosan biztosítottak kell lennie a felismerhetőségüknek, illetve olvashatóságuknak?

A munkavédelem szerepe, jelentősége a munkáltató és munkavállaló szempontjából az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, és művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatokban dolgozók állományának körében, a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviseltek felelőssége, teendői a munkavédelem terén

6. Felhasznált irodalom

A munkavédelem nemzeti politikája 2016-2022

Dr. Váró György, Spiegel István, Galló Sándor:
Módszertani kézikönyv, Budapest

Jelentés a Nemzetgazdaság 2017. évi
munkavédelmi helyzetéről, Pénzügyminisztérium,
Munkavédelmi Főosztály

